

PERIÓDICH REGIONALISTA INDEPENDENT,
de Literatura, Art, Montepios, Varietats,
Noticias y Anuncios
Direcció: VILADOMAT, 164, 4.º - 1.º — Administració: TALLERS, 45, 1.º

SUSCRIPCIÓ:—Barcelona, una pesseta trimestre: fora, 1'50. — Un número sol, 10 céntims

Montepió Catalá.—*Presidencia.*—El domingo 26 del corriente se efectuará la Junta General ordinaria del corriente año. Dicha reunión se celebrará en el piso 2.º de la casa número 45 de la calle de Tallers, á las 10 y media de la mañana.

Con arreglo á los Estatutos, con cada papeleta de aviso se reparte á domicilio el estado general de cuentas de 1895.

Lo que se hace público con el presente número, á fin de que si algún señor asociado no ha recibido por todo el jueves próximo aviso particular y el correspondiente estado pueda reclamarlo en el domicilio social (Viladomat, 164, 4.º, 1.º)

Barcelona 18 Enero 1896 —El Presidente, José M.ª Pous.

Tribut á Soler (Pitarra)

Fa temps qu' existeix la idea de erigir un monument que perpetui l' nom de'l malhaurat poeta y autor dramàtic catalá D. Frederich Soler.

Aqueix pensament és molt digne d' aplauso, perquè Pitarra, com Clavé, és una gloria catalana.

Gloria que no desapareixerá de'l recort de nostre poble mentres visqui la literatura contemporànea.

Gloria que estiman fins aquells que, no sentint afició per las lletres, saben que existeix lo Teatro catalá.

Això justifica la conveniencia de'l monument que 's vol aixecar en un de'ls punts d' aquesta capital com tribut a'l celebrat poeta.

Som partidaris de tan atinat propòsit, y veyem ab gran satisfacció que sían autors dramàtics los iniciadors de realisar-lo.

En la reunió que alguns van celebrar a'l morir Frederich Soler, va indicarse la oportunitat de que 's fassi dit monument.

Y encara que va deixar de parlarse de'l assumpto, no per això van abandonar-lo alguns de'ls mes distinjits que figuran entre 'ls millors de'l teatro regional.

Diuenje passat van reunir-se varios d' ells per tractar de'l cas, y la reunió, segons sembla, portará bons resultats.

Potser no 's passarà molt temps sense que alguna de las corporacions oficials y d' elecció popular, dongui son amparo y una efícaz protecció á un plan tan digne de alabansa com fio és, sens dupte, lo d' honrar pública y perpetuament la fama de un gran fill de Barcelona.

Ja que Barcelona va véurer l' náixer y qu' ella guarda sas despallas, res mes natural que li dediqui un monument.

Y per altra part, res hi ha tan natural tampoch com que 'ls autors á qui Pitarra va considerar mentres va viurer, li dongan ara qu' és mort la proba de consideració á que t' dret per sos rellevants mèrits y sas notabilíssimas qualitats.

Lo fet és que alguns inicihin la cosa, y un cop iniciada no cal duptar que pendrá forma, ja que Pitarra era popular en alt grau.

En la junta de diuenje, celebrada en Romea, va poderse apreciar que l' assumpto ho será realment de caràcter popular.

No va faltar allí qui va indicar un bon medi pera que ho siga; això és, que en cada teatro de Catalunya se celebri una funció á semblant objecte, representantse obras catalanas qu' assegurarian lo resultat metàlic per contribuir á la erecció de'l monument.

A tal fi, l' producte quant menos de drets de representació que las empresas ó companyias vindrian obligats á satisfer sense excusa, serviria per augmentar los fondos que 's recaudessin.

Això és un bon plan.

Com ho sería tambe que tots los Ajuntaments ca-

talans entreguessin una cantitat, gran ó petita, comensant com és lògich per nostra Corporació municipal que no s'ha de fèr sorda a'l desitj de tots los admiradors de'l célebre Soler, que són tots los qu' estiman la escena y la poesia catalanas.

Pensem que á no tardar 's farà en aquet sentit una instancia per gran número de autors, á l' excelentíssim Ajuntament.

Si, com és de créurer, 'l Municipi accedeix á la demanda, la cosa será un fet y per la iniciativa, 'ls autors se farán mereixedors de la simpatia general.

Per aquet cantó, donchs, podrán estar satisfets.

Y si això no 'ls talla las alas de la inspiració per donar vida á la escena; si, ans a'l contrari, 'ls impulsa á imitar la conducta de'l genial escriptor á qui tractan d' honrar per sempre mes; si consideran que la millor manera d' enaltir lo recort de'l gran Pitarra és procurar que no mori aquest teatro de nostres dias á que ell va dedicar tots sos esforços; si 'ls mes acreditats no desmayan en la noble tasca de donar a'l públich nous fruyts de sa masa dramática, allavors mereixerán be de'ls aymadors de'l teatro contemporani, tota vegada que a'l commemorar ab lò monument artístich la gloria d' un catalá ilustre, lograrán fèr durader entre 'ls fills nostres nostre modern teatro que és altre interessant monument,—incorpóreo, sí, pero no menos gloriós y artístich,—que l' immortal Frederich Soler casi va crear ab la forsa mágica de talent poderós y gran constancia.

P. DE R.

Estrenos catalans

Romea.—*Una prometença*, comedia en un acte y en vers, de D. ALFONSO MARXUACH.—*¡¡¡Trampas!!!*, comedia en tres actes y en vers, de D. MANEL ROVIRA Y SERRA.

Com todas las pessas de'l Sr. Marxuach, *Una prometença* 's fa digna d' aplauso pe'l xispeant diálech que conté y un ben combinat argument.

Pocas obras com la de que 'ns ocupem s' estrenan avuy dia en lo teatro catalá.

L' autor fòu cridat á las taulas junt ab los actors encarregats de'l desempenyo, Srs. Soler, Capdevila (J.), Santolaria, Pinós, Capdevila (LL.), Rubio y Llano, senyora Monner y Srta. Planas.

—Passant ara a'l Sr. Rovira y Serra, direm que en altrás ocasions ja 'ns havia demostrat aquest autor possehir disposició pera 'l teatro.

La seva darrera comedia *¡¡¡Trampas!!!* adoleix de poca originalitat, 'sent l' argument semblant a'l de *La filla de Satanás*, obra escrita per D. Jaume Piquet, y a'l de *De la piel del diablo*, que las dos són obras estrenadas ja fa anys.

Pero deixemnos de semblansas, y anem á l' assumpto, dient que 'l llenguatge és ben cuydat en general, per mes que hi sobran algunas frases posadas en boca de'l trampós metje.

Las escenas están molt ben combinadas, destacantse entre ellas la que tenen l' *oncle Ros* y 'n *Sisquet*, a'l noticiar aquest últim la mort de la seva esposa.

Ben pintat trobem lo personatge que desempenya 'l Sr. Capdevila (Jaume), com aixís mateix l' esmentat de *Oncle Ros* (Sr. Soler).

La obra obtingué bon éxit, gracias també a'l moviment escénich, per lo que donem l' enhorabona a'l Sr. Rovira y Serra.

Contribuiren á l' éxit las Sras. Clemente y Planas, y 'ls Srs. Goula, Soler, Capdevila (Jaume y Llorens), Rubio, Fernández y Ferrer.

L' autor fòu cridat a'l acabar cada un de'ls tres actes, y 's presentá en lo segon y últim.

Teatro Principal (Gracia).—Diumenje va estrenarse un passatemps escrit en vers per l' aplaudit autor don Joseph Asmarats, ab lo títol de *L' embaixador de l' ivern*, qual estreno no podia ser més d' oportunitat.

L' actor cómic Sr. Marqués va representar dita obra ab molt carinyo, fent passar un rato agradable a'l públich ab lo llenguatge sumament xistós que té la obra, estant ademés en caràcter la temperatura fresca que 's disfrutaba en la platea, puig l' ayre entraba per tot arreu sense demanar permís á ningú.

L' autor va sèr cridat a'l final, si be no va presentarse, lo que no extranyem, coneguda sa modestia. —Jo.

PREPARATIUS

Ja de mica en mica,—s' acosta 'l gran dia que á ressucitarne—torna 'l Carnaval: los días alegres,—las nits bulliciosas prompte arribarán.

Las noyas ja 's cuydan—d' anar preparantse un traje que *llami*,—siga vert ó blau, pensant en los joves—que han d' anar á esbroncarne quant sigan a'l ball.

Los joves preparan—la seva xistera los que á *treurer tacas*,—l' havian portat, pensant las conquistas—que hi haurá a'l Liceo ó be a'l Novedats.

Y aquets y 'ls que pensan—en 'nà' á divertirse per carrers y plassas,—son rostre amagant, com tots ios que venen—articles y robas de colors llampanys,

y molts pobres músichs,—que ara tindrán feyna, y també 'ls que explotan,—mes d' un restaurant... tots esperan l' hora—que ja va acostanse sense reposar,

per' obrir las portas,—de'l goig y alegria que estaban tancadas,—feya prop d' un any y poguè exclamarne: —«Senyor Carnestolts ¡oh! que Déu lo quart!»

J. A.

Revista Teatral

Liceo.—*La Gioconda* fòu l' obra que 's posá en esce, na dimecres passat en aquet teatro.

Voldriam disposar de mes espay per' ocuparnos ab l' extenció que 's mereixen de 'ls artistas que l' executaren.

En primer terme hem de colocar hi l' eminent Borelli que de son paper fèu una creació, Cardinali que brodá de primers sa difícil particella, com també la Carotli que contribuí á que surtis perfectíssima la execució de la obra citada.

Los bailables molt be y la Pámies aplaudidíssima.

Tivoli.—Avuy a'l comunicar á nostres lectors las impresions de'l estreno de l' obra de'l mestre Espí, titulada: *Aurora*, no poden sèr sino de satisfacció plenas, primer: per la idea laudatoria inicial que s' opera en nostres compositors en favor de la música espanyola, y segon per la llegítima y espontánea ovació que meresqué de'l públich.

Lo mestre Espí, poch conegut á Barcelona, 'ns sorprengué ab lo bellíssim treball que posá en *Aurora*. Indicis de sos notables coneixements orquestals los apuntá ja en *El Recluta*. Y no desmayant en la empresa de

contribuir ab sas foras á la creació de l'òpera verament espanyola, acceptà tres actes ahont ab magnífica verificació de'l Sr. Ocaña, desbarrolla ab pensaments musicals las diversas situacions de'l drama, los caràcters y las diferents passions que palpan en los personatjes que 'ls dona vida.

Lo Sr. Ocaña ha fet un treball apropiat pèra que 'l músich pugui lluhirse.

En la música d' *Aurora* s'hi troba carencia d'inspiració. Tè frases sentidíssimas que passen pe'l cervell de'l auditori sens, per falta de forsa conceptiva, subjugarlo, retenirlo, sugestionarlo ab l'esclat vehement d'una inspiració intensa, arrebatadora. Ho proba 'l duo de'l segon acte, entre *Anrora* y *Gastón*. Donchs a'l costat d'una espurna passional se senten notas de verdadera parranda, no que siguin copiadas de tal ó qual obra, ó que fassin recordar tal ó qual autor, no, sino d'aquellas que res diuen y sols serveixen per' arribar a'l final sens interressar ni poch ni molt a'l públich.

¿Constituïx això un defecte fácil de subsanar, ja per medi d'una refinada observació ó entrant en un nou y rigurós estudi? No.

Aquesta inestabilitat, eu nostre concepte, sols és filla d'haver entrat de nou en lo cultiu d'un género completament verge á las especulacions y convencionalismes de l'art; manifesta 'l estat de vacilació, de temor, que sent aquell que per primera vegada s'illensa á perorar en públich en un llenguatge que no li és habitual dintre la normal manera de viurer.

Y 'ns referim ab això a'l plan de fèr música espanyola. A aquest efecte 'l mestre Espi ha fet mes de lò que pensabam. Sempre que ha pogut—ha pogut en tot lo primer acte—ha fet magníficas imitacions de nostres cants meridionals, ha impregnat la situació d'aquella plácida calma que tant recorda las arabescas melodías; nos ha descrit en forma idíllica, bucólica, primitiva (si se 'ns permet la paraula) escenas típicas características de la vida bohemia.

Y tot això ho ha fet lo mestre. Espi valentse d'una instrumentació apropiada, brillant, sàbia.

Aquesta, si d'alguna cosa peca, és d'excés de sonoritat.

En fi: 'l mestre Espi s'ha posat de cop y volta y per sos mèrits a'l costat de l'insigne mestre Bretón, aportant per capital a'l efecte de crear l'òpera espanyola, la vallosa y simpática *Aurora*.

L'execució, bè per part de la Srta. Montilla y de'ls senyors Sigler y Visconti.

Lo director d'orquestra Sr. Pérez Cabrero també mereix nostre aplauso, que sincerament li donem, ja que ab son treball y acert en la direcció, molt ha contribuït a'l èxit de l'obra.

Las cinch decoracions de'l Sr. Chía, són de un efecte sorprendent y foren ab justicia aplaudidas.

Eldorsdo.—La novetat de la setmana ha sigut l'estreno de *De vuelta del Vivero*.

Es un'obra de molt moviment, entretinguda y adequada pèra fèr passar un rato distret.

La música senzilla y ben rituada, deguda á la ploma de J. Giménez, acompanya perfectament la lletra de J. Iriyoz.

La execució, bè.

L'orquestra, dirigida pe'l Sr. Cotó, mes bè encara.

Las decoracions de'l Sr. Urgellés, dignes d'aplaus.

Granvia. La bonica sarsuela *Los trabajadores*, ha sigut rebuda ab aplauso en aquet local: sens dupte ha sigut de las que han sortit millor interpretadas.

Lo dimars va debutar lo conegut tenor Sr. Cassañas que en la sarsuela *Marina*—sa obra predilecta—ha lograt

ferse popular, havent tingut ruidosas aclamacions entusiastas en totas las ocasions que fa gala de sa hermosa y fresca veu —A.

Repertori de fora

Rubi 16 de Janer.

La funció efectuada en lo teatro Domenech baix la direcció de'l mestre D. Francisco Olfara, fou executada per alguns joves barcelonins, los que secundats per las primeras tiples Eliodora Salvador y Teresa Laguarda, van estar de primera.

A la tarde van posar las obras *El premio gordo*, *Chateau Margaux*, *Camaleonte*, en la que 'l Sr. Rigal hi está molt be, y *Como está la sociedad*!

A la nit representaren *La Czarina*, *Coro de señoras*, *Los descamisados* y *Ki-Ki-Ri-Ki*, desempenyant aquesta última las Srtas. Salvador y Laguarda, Sra. Dagas, senyoreta Sequeda y 'ls Srs. Vallesá, Rigal, Viñas, Marqués, Belenguer, Canales y Varea que deixaren satisfet a'l públich —P. X.

Vich 13 de Janer.

Diumenje passat en lo teatro del Centre Industrial, la notable companyia Castillo va estrenar lo drama de don Joaquim Dicenta, *Juan José*.

Varen distingirs'hi la Srta. Castillo (Elisa y Pilar) Sra. Ormigo. y 'ls Srs. Torres (J), Bassó, Castillo, Torres (E), Buxó y Serra.

Va acabar l'espectacle ab la sarsuela *Chateau Margaux*, estant molt be 'l Sr. Echene y la Srta. Castillo (Pilar) —J. S.

Reunions particulars

FREDERICH SOLER (*Olimpo*).—Diumenje passat se representà 'l drama *Muralla de ferro* y la pessa *A pel y á repel*, havent tingut en ellas bons aplausos los aficionats.

LA BANYA (*Gracia*).—Diumenje tinguè lloch l'última funció de temporada, posantse 'l drama *Las dos madres*, ab execució bastant regular per part de'ls Srs. Brú y Mercader. La Srta. Simó estiguè acceptable y la senyoreta Buxadors no 'ns va agradar. Los Srs. Pau, Roig y Thous, mitjanament. Per fi de festa representarentaren la pessa *Mala nit*, que va fer riurer en gran.

LA GRANADA (*Gracia*).—La darrea funció fou composta de la sarsuela *Chateau Margaux* y la pessa *Palos y á casa*, en las quals se distingiren lo Sr. Monfort, senyoretas Castillo y Carbonell, y 'ls Srs. Piera y Figueras. També 'l tenor Sr. Canibell cantà alguna pessa de òpera, 'sent justament aplaudit —R. M.

LA SERPENTINA.—*Los Zangolotinos*, *Lo somni de la Ignocencia* y *Viva mi niña!* són las obras posadas en escena lo prop passat diumenje.

Los Zangolotinos va ser desempenyada admirablement com á aficionats, no escasejant los aplausos.

En *Lo somni de la Ignocencia* va estar molt be la senyoreta encarregada de la protagonista y 'l jove que ieu l'Ernesto.

També no va deixar de agradar lo despenyo de *Viva mi niña!*

Sentim no saber los noms de'ls executants, perque no constaban en lo programa.—K.

Saló de descans

—Donem avuy per folletí las planas 17 á 24 de la comedieta *La carta de'l fill de'n Roch*, qual publicació acabarà en lo número vinent.

Lo dissapte 25 de'l corrent mes, en lo teatro de Novedats, la societat *Centro Cómico-Lírico* celebrará 'l primer ball de disfressas de'ls que 's proposa donar durant lo próxim Carnaval.

La platea y salons de'l teatro estarán esplendidament decorats é iluminats.

La Banda municipal executarà las pessas de'l programa.

—En lo teatro Romea s' anuncia pèra 'l dilluns lo benefici de'l galán Sr. Borrás, posantse en escena per primer cop en aqueix teatro 'l drama de'l Sr Guimerà *Marta Rosa*.

—Nostre estimat amich y antich company de Redacció lo Dr. D. Benjamí Romo, ha tingut la desgracia de pèrdrer son amantíssim pare.

Per lò molt que aquesta Redacció aprecia a'l Dr. Romo, podrà tenir la certesa de lò molt que sentim la pena que afligeix á tan bon amich

—Ja s' ha publicat lo Cartell-convocatoria pèra 'ls Jochs florals d' aquest any. Veyem que ofereixen valiosos premis molts bisbes de Catalunya, Valencia, Teruel y Menorca.

No sabem perque de Teruel ne diuhen *Terol* los senyors de'l Consistori.

Veyam si aquest any s' otorgará 'l premi que 'l Bisbe de Vich ofereix á l' autor de una bona gramática catalana.

Los Jochs florals prometen tenir enguany molta importancia.

—Dissapte va donar una conferéncia en l' Ateneo obrer de Gracia 'l conegut escultor D. Joan Soler Sánchez. La concurréncia era escullida y va saber apreciar lo discurs que va llegir lo Sr. Soler, en la qual en forma elegant y en bonich estil, va patentisar las causas de la decadéncia de l' art de la escultura, proposant remeys que poden contribuir á donarli esplendor y enlayrament.

Lo discurs adueix molts datos d' importancia que donan l' estudi y la inteligencia de'l jove artista.

Rebi nostra felicitació.

—Ab distingida y numerosa concurréncia va tenir lloch dijous passat en lo teatro de l' Olimpo, una vetllada literaria en obsequi a'l popular autor dramàtic don Joseph Maria Pous. Se posaren en escena las bonicas produccions degudas á sa ploma *Com á ca'l sogre* y *Mala nit!* que foren molt celebradas cridantse á las taules ab insisténcia l' autor. Las dos comedias foren excelentement interpretadas per la Srta. Gassó y 'ls joves don Miquel Canut, D. Joseph Planas y D. J. Moran.

Lo prestigiatador Dr. Navarro, com la Srta. C. Duran que acompanyá a'l piano 'ls joves Srs. Arce y Tosti que cantaren un duo y una romansa, estigueren molt acertats y cridats á la escena repetidas voltas. Finalment, lo jove Sr. Arivor imitá ab acert á Frégoli y cantá ab gracia unas *chansonnettes excentriques*, y la aplaudida Serpentina espanyola Srta. Pilar Arcas feu las delicias de'l públich ab la dansa fantástica diabólica.

Tant la empresa com lo Sr. Pous á qui fou dedicada la vetllada, poden estar satisfets per haver resultat aquesta brillant y divertida.

—Lo Sr. Molgosa, (J. O.) ha publicat, ilustrat ab lo retrato de 'ls autors, l' argument de l' ópera que ab gran éxit s' está representant a'l Tivoli, titulada *Aurora*.

—*Errada notable.*—Per haverse empassat una ratlla de l' original, digué una de las noticias de'l número de dissapte darrer, que 'l mestre director coreográfic don Antón Tarrida va morir á Tarragona, quant debia dir: «Ha mort fa pochs dias en aquesta ciutat quant se disposaba per marxar á Tarragona» eiz, eiz.

Juan Busquets

FABRICANTE DE ANISADOS

Premiado en las exposiciones de Paris y Barcelona

Gran surtido de vinos legítimos de Jerez y Málaga

Ayuntamiento de Madrid

SANTASUSANA

Santasusana • Santasusana

MÁQUINAS PER' CUSIR Y PER' FER MITJA

Aparatos de pèndrer dutxas

PREUS SENS COMPETENCIA

Carrer de 'l Carme, 34. — BARCELONA

ARXIU Y COPISTERIA

de vers y música

Joseph Bonnin

PUNTUALITAT Y ESMERO EN SERVIR

— Passatge de Madoz, núm. 5, 2.ª —

Gran establecimiento de música

Instrumentos, pianos y armoniums, de

• JUAN AYÑÉ •

FERNANDO VII, 51 y 53 y CALL, 22.—BARCELONA

Especialidad en pianos de alquiler. SSSSS

Guitarras desde 5 pesetas.

Á CASARSE TOCAN

Por 30 duros el mobiliario siguiente:

Una cama Viena (matrimonio), un sommier muelles (matrimonio), una cómoda con mármol, seis sillas regilla, una mesa de noche con mármol, una mesa de comedor, seis sillas idem, un elegante espejo y perchas.

Además hay camas de Viena á 20 pesetas, y de matrimonio, á 35. Sillas de regilla á 44 pesetas docena. Juegos de lavabo Viena mármol á 24, y gran surtido de muebles de todas clases á precios de fábrica.

LA IMPERIAL, Conde Asalto, 25

La Gran liquidación

La casa que da los muebles más sólidos y más baratos

UN MOBILIARIO NON PLUS ULTRA

Una cama de Viena ó de hierro (matrimonio), un sommier, un colchón, una cómoda con marmol, 6 sillas regilla, una mesa noche, un espejo, una mesa comedor, 6 sillas y un palanganero,

todo por 30 duros

Hay camas de Viena con somier, colchón y almohada

A 32 PESETAS

Riera Alta, núm. 48 - Barcelona

CASAS RECOMENADAS

Magatzem de pell de J. Pous, Freixuras, 6.
Sastreria de teatros, de E. Vassallo Malatesta, Asalto 14

Botiga de calsat de Francisco Grau, Plassa de Sant Jaume 23.

Fotografia de A. S. (Xatart), Carme, 3, tercer.
Taller de atrás de E. Vidal, Ronda S. Pau, 48

Imp. Pujol y Comp.^a, Tallers, 45